

Landstingsrevisionen

Landstingets revisorer

Landstingsstyrelsen

Granskning av resursfördelning till primärvården

Landstingets revisorer har enligt revisionsplan för 2006 slutfört en granskning med syfte att kartlägga och bedöma om primärvården tilldelats resurser i enlighet med bl a intentioner i nationell handlingsplan och beslut i Landstingsfullmäktige.

Följande revisionsfrågor har ställts:

- Vilka politiska beslut finns avseende primärvårdens uppdrag och tilldelning av resurser?
- Hur mycket resurser har primärvården fått relativt andra verksamheter under 2002, 2003, 2004, 2005 och 2006 och är detta en ökning relativt andra verksamhetsområden?
- Hur görs prioriteringar vid tilldelning av resurser och finns det en behovsanalys som grund för prioritering?
- Finns det några ”hinder” när det gäller att styra resurserna i enlighet med fullmäktiges intentioner?
- Hur styrs patientströmmarna?

I granskningen har relevant dokumentation på nationell nivå studerats tillsammans med Landstingets budget och flerårsplaner åren 2002 - 2006, Landstingets årsredovisningar för åren 2002 - 2005 och övriga budgetdokument.

I granskningsunderlaget har också ingått Landstingets lokala handlingsplan, uppföljning och redovisning utifrån nationell handlingsplan samt gällande överenskommelse mellan staten, Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet om det fortsatta arbetet avseende primärvården för åren 2005 - 2007.

Utöver dokumentstudier har intervjuer skett med ett antal nyckelpersoner centralt inom Landstinget och inom respektive sjukvårdsområde.

Resultatet av granskningen, som utförts av KPMG Bohlins AB, framgår av bifogad revisionsrapport.

Landstingets revisorer vill med anledning av granskningen särskilt kommentera följande.

Svårigheter för Landstingsfullmäktige att avläsa om fastställda mål uppnåtts

Enligt intentionerna i den nationella handlingsplanen skulle bli primärvårdens uppdrag tydliggöras och tillgängligheten öka och för detta tillfördes landstingen extra resurser. Med detta resurstillskott ville statsmakterna underlätta en omfördelning av resurserna från den specialiserade somatiska vården till primärvården och psykiatrin.

I landstingets lokala handlingsplan preciserades primärvårdens uppdrag och ett gemensamt styrkort med angivna strategiska mål och mått togs fram. Dessa strategiska mål anger att en ökad andel av läkarbesöken ska ske i primärvården, att primärvårdens andel av sjukvårdsområdets budget ska öka och primärvårdens resurser ska fördelas utifrån prestationer (kvalitet och kvantitet).

Av den lokala handlingsplanen framgick också att genomförandet av intentionerna i den nationella handlingsplanen skulle integreras i Landstingets arbete med budget och flerårsplan.

Vi konstaterar i vår granskning att det i de redovisningar som lämnats till Landstingsfullmäktige för aktuella år inte tydligt kan avläsas i vilken omfattning uppsatta mål i den lokala handlingsplanen uppnåtts.

Det framgår vidare av granskningen att det i budget och flerårsplan inte heller är tydligt angivet hur Landstinget konkret tänkt omfördela resurser från specialiserad somatisk vård till primärvård på det sätt som anges i den nationella handlingsplanen. De satsningar på tillgänglighet och kvalitet som skett har gjorts inom samtliga verksamhetsområden.

Har primärvården i Landstinget fått ökade resurser - svårt att avgöra med säkerhet

Vår granskning av hur Landstingets budget fördelats på respektive verksamhetsområde under perioden 2002 - 2006 indikerar att primärvården i förhållande till övriga verksamhetsområden inte erhållit en större andel av resurserna i förhållande till den specialiserade vården utan snarare fått en minskad andel.

Vi konstaterar samtidigt att det under den aktuella perioden skett förändringar vad gäller kostnadsansvar för läkemedel, förändringar i redovisningsprinciper och andra tekniska justeringar som försvårar jämförelsen mellan åren. För att säkerställa resultatet krävs en fördjupad analys som ligger utanför det aktuella revisionsuppdraget.

Osäkerhet om fördelningen av primärvårdsresurserna sker på likartat sätt inom Landstinget

Vi konstaterar också i granskningen att den primärvårdsbudget som beslutas av Landstingsfullmäktige inte hanteras på ett likartat sätt vid den fördelning som sedan sker inom respektive sjukvårdsområde.

Anledningen till detta är att varje sjukvårdsområde har frihet att göra fördelningar inom den totala förvaltningsram som fastställts av Landstingsstyrelsen.

Eftersom de tre sjukvårdsområdena har delvis olika organisation för primärvården och inte heller har ett enhetligt system för fördelning av resurserna till primärvården kan vi inte följa om den ram som fullmäktige beslutat om avseende primärvården verkligen går till primärvården.

I de fall Landstingsfullmäktige fattar beslut om nya resurser i form av riktade åtgärder inom primärvården går dock dessa medel oavkortat dit enligt vad som framkommer i granskningen.

Vi anser att det är otillfredsställande att fördelningen av resurser till primärvården i länet inte sker efter ett enhetligt system.

Omfördelning av resurser från somatisk specialistvård till primärvård svår att genomföra utan behovsanalys

Vår granskning visar att det inte sker någon större omfördelning av resurser från somatisk specialistvård till primärvård i enlighet med intentionerna i den nationella handlingsplanen.

Granskningen visar också att det inte görs behovsanalyser i någon större utsträckning. Fördelningen av resurser mellan verksamhetsområdena sker till stor del utifrån föregående år och befintlig verksamhet. Bristen på behovsanalyser försvårar diskussioner om eventuella behov av omfördelning mellan olika verksamhetsområden.

Vårdprogram styr patientströmmar men inte resurser

I granskningen framkommer vidare att framtagandet av vårdprogram är en viktig del i att styra patientströmmar och vårdprogrammen leder också enligt budget och flerårsplan till en förskjutning av resurser från slutenvård till öppenvård.

Vi konstaterar dock att det inte sker någon diskussion avseende resurser när vårdprogrammen tas fram och några resurser omfördelas inte heller utifrån vårdprogrammets effekter på verksamhetsområdenas resursbehov.

Övrigt

Landstingets revisorer anser att granskningsrapporten lämnar tydliga svar på de revisionsfrågor som formulerats och efterlyser som resultat av granskningen en ändamålsenlig samordning inom primärvården avseende behovsanalys, resursfördelningssystem samt redovisning och uppföljning av för primärvården fastställda mål och resurser.

Revisorerna ställer sig därmed bakom de rekommendationer som lämnas i granskningsrapporten.

2007-04-02

LK07-0172

Granskningsrapporten översänds tillsammans med detta missiv för Landstingsstyrelsens yttrande. Yttrandet bör lämnas till revisorerna **senast 2007-06-08.**

För Landstingets revisorer

Arnold Carlzon
Ordförande

Stig Andersson
Vice ordförande